

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w listopadzie 2006 r.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest w listopadzie optymistyczna - korzystniejsza niż w analogicznym miesiącu od 1992 r. - choć nieznacznie gorsza od sygnalizowanej w październiku br. Wpływają na to ostrożniejsze niż w ubiegłym miesiącu oceny bieżącego i przewidywanego portfela zamówień, a w konsekwencji i przyszłej produkcji. Nadal bez opóźnień regulowane są zobowiązania finansowe. W najbliższych miesiącach można oczekiwać dalszej poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstw, ale w skali mniejszej niż przewidywano w październiku.

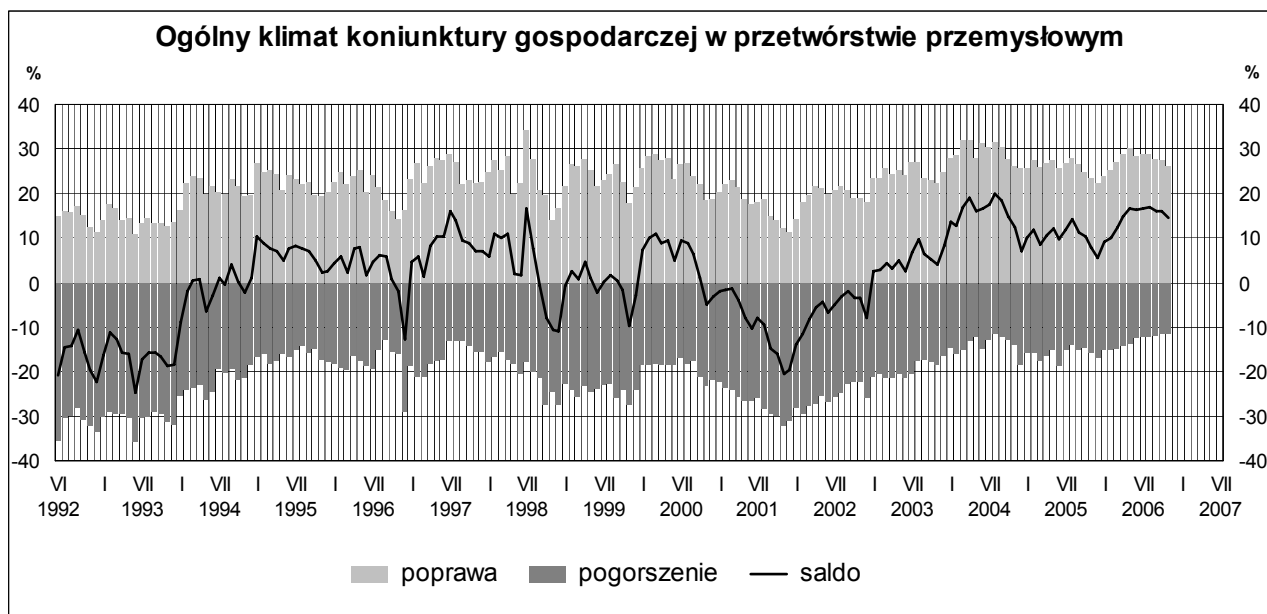
W listopadzie ogólny klimat koniunktury w **budownictwie** oceniany jest optymistycznie, lepiej niż w analogicznym miesiącu od 1993 r., i nieznacznie tylko gorzej niż w październiku. Spowodowane to jest ostrożniejszymi niż przed miesiącem, ale nadal korzystnymi ocenami bieżącego i przyszłego portfela zamówień, a w konsekwencji i przyszłej produkcji budowlano-montażowej. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest zadowalająca.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest w listopadzie negatywnie, podobnie jak w październiku i lepiej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziesięciu lat. Wpływa na to nieco gorsza niż w październiku sytuacja finansowa przedsiębiorstw i oczekiwana nieznaczna jej poprawa w nadchodzących miesiącach. Bieżąca sprzedaż zwiększa się. W najbliższych miesiącach oczekuje się niewielkiego tylko wzrostu sprzedaży.

Spośród badanych grup jednostek **usługowych**¹ najkorzystniejsze oceny koniunktury sygnalizują w listopadzie firmy z sekcji pośrednictwo finansowe. Oceny te są ostrożniejsze od notowanych w październiku i zbliżone do prezentowanych w listopadzie zeszłego roku. Negatywnie i gorzej niż w październiku oraz w analogicznym miesiącu przed rokiem oceniają koniunkturę jedynie jednostki z sekcji ochrona zdrowia i opieka społeczna. Poprawę koniunktury w stosunku do ubiegłego miesiąca odnotowano jedynie w sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność.

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD: **H** – Hotele i restauracje, **I** – Transport, gospodarka magazynowa i łączność, **J** – Pośrednictwo finansowe, **K** – Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, **M** – Edukacja, **N** – Ochrona zdrowia i opieka społeczna, **O** – Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W listopadzie **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 15 (w październiku – plus 16). Poprawę koniunktury sygnalizuje 26% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 11% (w październiku odpowiednio: 28% i 12%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Bieżący portfel zamówień oceniany jest nadal optymistycznie, choć nieznacznie ostrożniej niż w październiku, korzystniej krajowy niż zagraniczny. Utrzymuje się wzrost bieżącej produkcji. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy oczekują rozszerzenia portfela zamówień i produkcji, jednak w skali mniejszej niż wskazywały prognozy sprzed miesiąca. Zapasy wyrobów gotowych kształtują się w listopadzie na poziomie nieco niższym od uważanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Mimo iż zwiększają się trudności w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy nadal terminowo regulują swoje zobowiązania finansowe. W najbliższych miesiącach przewiduje się poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw, choć mniejszą od prognoz formułowanych w październiku. Stan zatrudnienia powinien się utrzymać na dotychczasowym poziomie. Ceny wyrobów gotowych mogą rosnąć w tempie zbliżonym do prognozowanego przed miesiącem.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. W listopadzie najlepiej oceniają koniunkturę producenci: sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (plus 33 – wzrost o 14 punktów), mebli (plus 31 – spadek o 3 punkty), maszyn i aparatury elektrycznej (plus 26 – spadek o 8 punktów), wyrobów chemicznych (plus 26 – utrzymała się wartość z poprzedniego miesiąca), instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych (plus 22 – spadek o 1 punkt), prowadzący działalność wydawniczą i poligraficzną (plus 21 – spadek o 7 punktów), a także producenci: metalowych wyrobów gotowych (plus 20 – spadek o 4 punkty), wyrobów z drewna (plus 19 – wzrost o 5 punktów), artykułów spożywczych, napojów i wyrobów

tytoniowych (plus 18 – wzrost o 1 punkt). Negatywne oceny formułują jedynie producenci odzieży i wyrobów futrzarskich (minus 4 – spadek o 4 punkty).

W listopadzie producenci **sprzętu i urządzeń rtv** oceniają koniunkturę optymistycznie, lepiej niż przed miesiącem. Spowodowane to jest korzystnymi i lepszymi niż w październiku bieżącymi ocenami dotyczącymi portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie przewidywania wskazują na wzrost w tym zakresie, choć mniejszy niż prognozowano przed miesiącem. Stan zapasów wyrobów gotowych określany jest przez producentów jako wystarczający. Mimo iż przedsiębiorcy z większymi niż przed miesiącem trudnościami ściągają należne im płatności od kontrahentów, terminowo regulują swoje zobowiązania finansowe. W najbliższych miesiącach przewiduje się dalszą poprawę sytuacji finansowej badanych jednostek, większą niż oczekiwano w październiku. Przedsiębiorcy prognozują bardziej znaczący wzrost zatrudnienia. Ceny sprzętu i urządzeń rtv mogą się nadal obniżyć.

Producenci **mebli** oceniają koniunkturę nadal optymistycznie, choć nieco ostrożniej niż w październiku. Spowodowane to jest wolniejszym niż przed miesiącem wzrostem zarówno bieżącego jak i przyszłego portfela zamówień i produkcji. Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany przez przedsiębiorców za wystarczający. Mimo iż producenci sygnalizują nieznacznie większe niż w poprzednim miesiącu opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów, terminowo regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Prognozy sytuacji finansowej są nieco mniej optymistyczne od przewidywań z października. Dyrektorzy zamierzają nadal zwiększać zatrudnienie, choć w skali mniejszej niż przewidywała prognoza sprzed miesiąca. Ceny mebli mogą nadal rosnąć.

Producenci **maszyn i aparatury elektrycznej** oceniają koniunkturę nadal optymistycznie, choć nieco gorzej niż przed miesiącem. Spowodowane to jest ostrożniejszymi ocenami przyszłego portfela zamówień, a w konsekwencji zarówno bieżącej jak i przyszłej produkcji. Zapasy wyrobów gotowych kształtują się na poziomie zbliżonym do wystarczającego. Mimo sygnalizowanych opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy terminowo regulują swoje zobowiązania finansowe. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są korzystne, choć ostrożniejsze od prognoz z października. Dyrektorzy planują wzrost liczby zatrudnionych pracowników, jednak w skali wyraźnie mniejszej niż wskazywała prognoza sprzed miesiąca. Ceny maszyn i aparatury elektrycznej mogą wzrosnąć w stopniu mniejszym niż przewidywano w październiku.

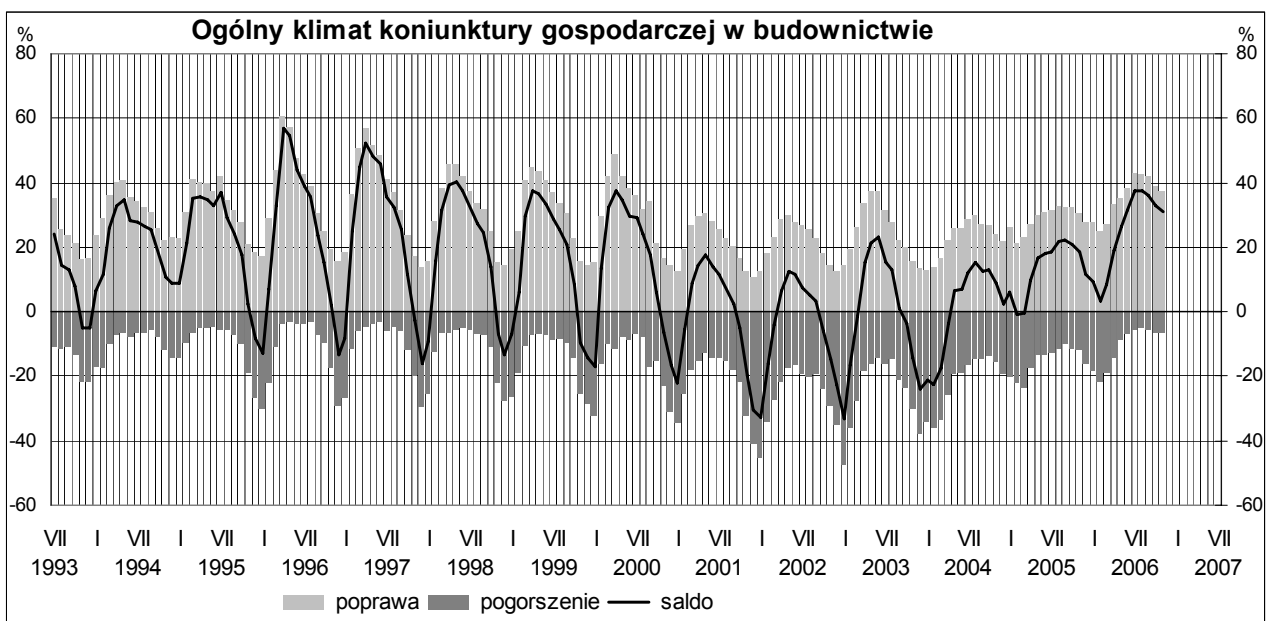
Producenci **wyrobów chemicznych** oceniają koniunkturę optymistycznie, podobnie jak w zeszłym miesiącu. Producenci zgłaszają korzystniejsze niż w październiku oceny bieżącego i przyszłego portfela zamówień. Odpowiednie oceny produkcji są też pozytywne, zbliżone do formułowanych przed miesiącem z uwagi na utrzymujący się nadmierny poziom zapasów wyrobów gotowych. Odnotowywane opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów są mniejsze niż w październiku, co powoduje, że producenci nie zgłaszają trudności przy regulowaniu swoich bieżących zobowiązań. Prognozy dotyczące sytuacji finansowej są optymistyczne, zbliżone do przewidywań z października. Dyrektorzy zamierzają nadal zmniejszać liczbę pracowników. Ceny wyrobów chemicznych mogą nieznacznie wzrosnąć.

W przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe** koniunktura oceniana jest korzystnie, nieco lepiej niż w październiku, na co

wpływa szybszy niż przed miesiącem wzrost bieżącego portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie przewidywania są nadal optymistyczne, choć ostrożniejsze od prognoz sprzed miesiąca. Poziom zapasów wyrobów gotowych jest nieznacznie niższy od uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Mimo zwiększających się trudności w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe bez opóźnień. W najbliższych trzech miesiącach przewidywana jest niewielka tylko poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Dyrektorzy zamierzają zmniejszyć liczbę zatrudnionych pracowników, w skali większej niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą wzrosnąć w stopniu zbliżonym do oczekiwań formułowanych w październiku.

W listopadzie dyrektorzy firm produkujących **wyroby włókiennicze** oceniają koniunkturę pozytywnie, choć gorzej niż w zeszłym miesiącu. Wolniejszy wzrost bieżącego i przyszłego portfela zamówień powoduje, że przyszła produkcja może być rozszerzana w skali znacznie mniejszej niż prognozowano miesiąc wcześniej. Utrzymują się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Zmniejszające się opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów pozwalają producentom na terminowe regulowanie swoich zobowiązań finansowych. Prognozy sytuacji finansowej są pozytywne, choć znacznie ostrożniejsze od przedstawionych w październiku. Przedsiębiorcy zamierzają dokonać większych redukcji pracowników niż wskazywała prognoza przed miesiącem. Ceny wyrobów włókienniczych mogą się dalej obniżyć.

2. Budownictwo

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie kształtuje się w listopadzie na poziomie plus 31 (w październiku plus 33). Wśród badanych przedsiębiorstw 37% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 6% – jej pogorszenie (w ubiegłym miesiącu odpowiednio 39% i 6%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

W listopadzie przedsiębiorstwa odnotowują wzrost **portfela zamówień** na roboty budowlano-montażowe wolniejszy od sygnalizowanego w październiku. **Produkcja**

budowlano-montażowa jest rozszerzana w stopniu zbliżonym do odnotowanego w ubiegłym miesiącu. Przewidywania na najbliższe trzy miesiące w zakresie portfela zamówień i produkcji są nadal korzystne, choć ostrożniejsze od prognoz z października. W konsekwencji należy oczekiwać wolniejszego wzrostu **zatrudnienia** w budownictwie aniżeli prognozowano przed miesiącem.

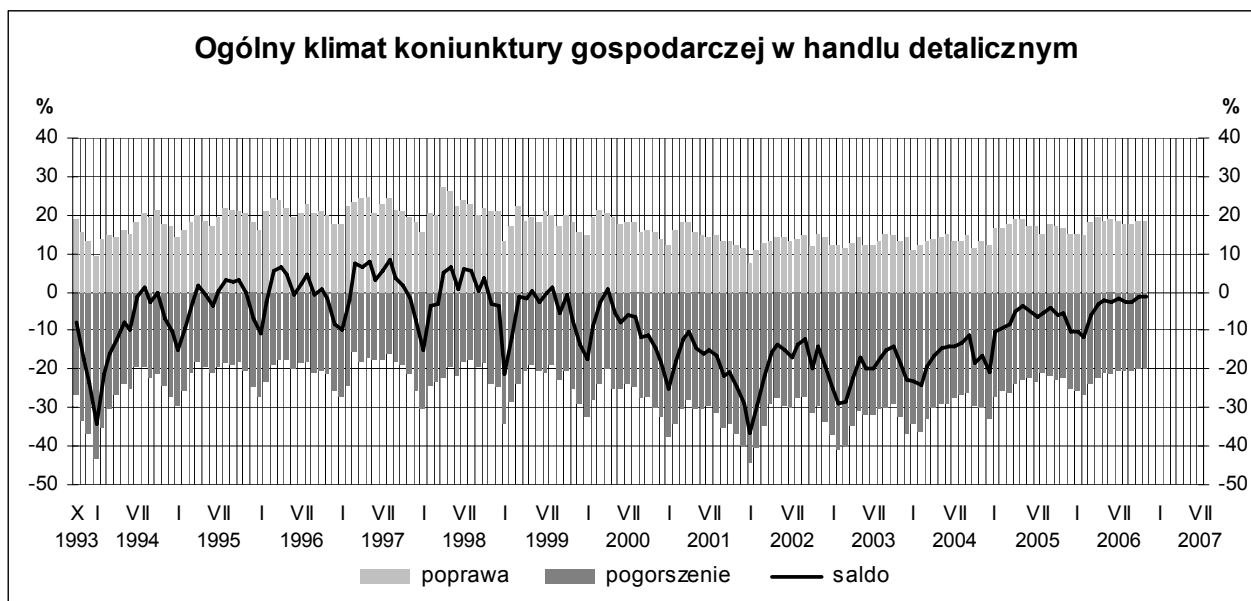
Nadal poprawia się **sytuacja finansowa** przedsiębiorstw budowlano-montażowych. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa może być nadal korzystna, choć odnośne przewidywania są nieco ostrożniejsze od prognoz z października.

Na najbliższe trzy miesiące przedsiębiorcy sygnalizują możliwość wzrostu **cen** realizacji robót budowlano-montażowych w tempie zbliżonym do oczekiwań formułowanych w ubiegłym miesiącu.

Spośród badanych jednostek 4,1% deklaruje, że nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** (4,0% w październiku br. i 2,9% w listopadzie zeszłego roku). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa związane są z konkurencją ze strony innych firm (barierę tę zgłasza 59% przedsiębiorstw wobec 61% w październiku br. i 74% w listopadzie 2005 roku). Drugą najczęściej zgłaszaną barierą są koszty zatrudnienia (52% badanych przedsiębiorstw w listopadzie wobec 53% przed miesiącem i 47% w listopadzie 2005 r.). W porównaniu z listopadem ubiegłego roku w najbardziej znaczącym stopniu zmalała uciążliwość bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 39% do 19%). Zdecydowanie wzrosło natomiast znaczenie bariery związanej z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (z 23% do 49%).

W stosunku do oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy portfela zamówień 6% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże, 76% jako wystarczające, a 18% jako zbyt małe. W porównaniu z listopadem ubiegłego roku zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako nadmierne na rzecz przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt małe.

3. *Handel detaliczny*

W listopadzie – podobnie jak we wrześniu – **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym kształtuje się na poziomie minus 1. Poprawę koniunktury w bieżącym (jak i w zeszłym) miesiącu sygnalizuje 19% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 20%. Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Odnutowywany w listopadzie wzrost bieżącej sprzedaży jest nieco szybszy niż w październiku. Mimo to bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana nieco gorzej niż przed miesiącem. Przewidywania na najbliższe miesiące dotyczące sprzedaży charakteryzują się niewielkim optymizmem. W konsekwencji przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest nieco lepiej niż w październiku, choć nadal negatywnie. Stan bieżących zapasów towarów nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Ilość towarów zamawianych u dostawców utrzymać się może na poziomie przewidywań z ubiegłego miesiąca. Dyrektorzy firm sygnalizują wolniejszy niż w październiku wzrost bieżących cen towarów. Przewidywania na najbliższe miesiące wskazują na możliwość wzrostu cen, zbliżonego do prognozowanego przed miesiącem. Liczba zatrudnionych pracowników może być nieznacznie ograniczana.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są zróżnicowane. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury dla branży: meble, rtv, agd kształtuje się na poziomie plus 15 (plus 23 w październiku), dla branży: włókno, odzież, obuwie – plus 9 (minus 2 w ubiegłym miesiącu), a dla branży pojazdy samochodowe – 0 (minus 5 przed miesiącem). Jedynie w branży żywnościowej koniunktura oceniana jest negatywnie, a odpowiedni wskaźnik przyjął wartość minus 5 (minus 6 przed miesiącem).

W jednostkach branży: **meble, rtv, agd** odnotowuje się wolniejszy niż przed miesiącem wzrost zarówno bieżącej jak i przyszłej sprzedaży towarów. Formułowane przez przedsiębiorców oceny bieżącej i prognozowanej na najbliższe miesiące sytuacji finansowej są pozytywne. Utrzymuje się niedobór zapasów towarów. Przewidywany wzrost zamówień towarów u dostawców może być mniejszy niż prognozowano przed miesiącem. W listopadzie przedsiębiorcy sygnalizują szybszy niż w październiku spadek cen. W najbliższych miesiącach ceny mogą nadal obniżyć się. Przedsiębiorcy przewidują wzrost zatrudnienia większy niż wskazywała prognoza sprzed miesiąca.

Jednostki branży: **włókno, odzież, obuwie** sygnalizują w listopadzie niewielki wzrost sprzedaży towarów. Jest on zbyt mały, aby przedsiębiorcy mogli terminowo regulować zobowiązania finansowe. Przewidywany na najbliższe miesiące wzrost sprzedaży może być szybszy niż prognozowano przed miesiącem, w efekcie czego trudna sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się polepszyć. Maleje nadmierny stan zapasów towarów, co powoduje, że przedsiębiorcy zamierzają zwiększyć zamówienia na towary składane u dostawców. W listopadzie notuje się wzrost bieżących cen towarów. Przewidywany na najbliższe miesiące wzrost cen oferowanych towarów może być wolniejszy niż prognozowano przed miesiącem. Wzrost liczby zatrudnionych pracowników utrzyma się na poziomie przewidywań z października.

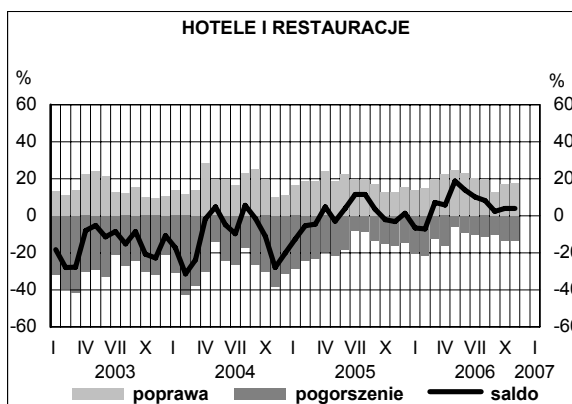
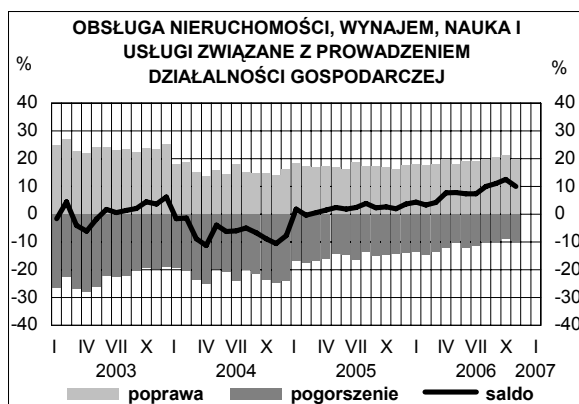
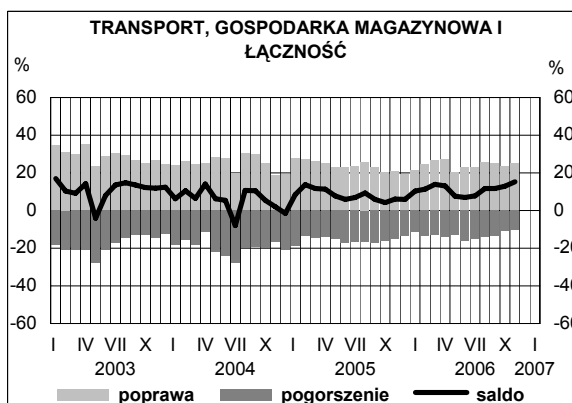
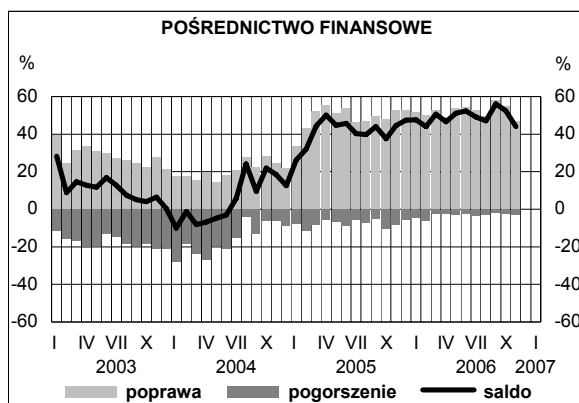
W listopadzie przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** sygnalizują nieznaczny wzrost sprzedaży. Utrzymuje się niezadowolająca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach przewidywany jest niewielki tylko wzrost sprzedaży, co nie pozwoli na poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Zwiększa się nadmierny poziom zapasów towarów. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być w najbliższych miesiącach dalej ograniczana. Przedsiębiorcy sygnalizują nieznaczny spadek bieżących cen towarów. Na najbliższe miesiące przewidywany jest wzrost cen

towarów, choć nieco wolniejszy niż prognozowano w październiku. Przedsiębiorcy wskazują też na możliwość dalszych redukcji zatrudnionych pracowników, chociaż mniejszych niż przewidywano przed miesiącem.

W listopadzie sygnalizowany jest większy niż przed miesiącem wzrost sprzedaży **żywności**. Nieznacznie poprawia się ciągle jeszcze trudna sytuacja finansowa przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach przewiduje się niewielki wzrost sprzedaży żywności. Przewidywania dotyczące trudnej sytuacji finansowej przedsiębiorstw są nieznacznie mniej pesymistyczne od prognoz z października. W najbliższych miesiącach może zwiększyć się ilość towarów zamawianych u dostawców. Utrzymuje się stan nadmiernych zapasów towarów. W listopadzie odnotowuje się mniejszy niż przed miesiącem wzrost cen. W najbliższych miesiącach wzrost cen może być zbliżony do prognozowanego przed miesiącem. Redukcje zatrudnienia mogą być niewielkie.

Spośród badanych jednostek handlowych 4,4% deklaruje, że nie napotyka na **bariery w prowadzeniu bieżącej działalności** (w październiku 4,0%). W pozostałych przedsiębiorstwach największe bariery związane są z: konkurencją na rynku (sygnalizowaną przez 73% jednostek), kosztami zatrudnienia (57%), wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (52%) i niedostatecznym popytem (46%).

4. Usługi

Jednostki z sekcji **pośrednictwo finansowe** oceniają w listopadzie koniunkturę bardzo korzystnie, choć ostrożniej niż w poprzednim miesiącu (plus 44 wobec plus 53 w

październiku). Poprawę koniunktury sygnalizuje 47% badanych firm, jej pogorszenie – 3% (w październiku odpowiednio: 55% i 2%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Wpływają na to mniej optymistyczne niż przed miesiącem notowania bieżącego i przyszłego popytu oraz sprzedaży. W związku z tym bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest mniej korzystnie niż w październiku. Przewidywania w tym zakresie są również ostrożniejsze od przedstawionych przed miesiącem. Odnotowuje się nieznaczny wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen. W tej grupie jednostek przewidywany jest dalszy wzrost zatrudnienia.

Koniunktura w jednostkach z sekcji **transport, gospodarka magazynowa i łączność** jest oceniana w listopadzie korzystnie, nieco lepiej niż przed miesiącem (plus 15 wobec plus 13 w październiku). Poprawę koniunktury sygnalizuje 25% badanych firm, a jej pogorszenie – 10% (w październiku odpowiednio: 24% i 11%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Lepsze oceny koniunktury wynikają z odnotowanej w listopadzie bardziej znaczącej poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstw w konsekwencji wzrostu popytu i sprzedaży. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa może się nadal poprawiać, choć nieco wolniej niż oceniano w październiku. W tej grupie jednostek przewiduje się niewielki wzrost zatrudnienia. Sygnalizowany jest spadek zarówno bieżących jak i (w mniejszej skali) przyszłych cen oferowanych usług.

Jednostki z sekcji **obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej** oceniają w listopadzie koniunkturę korzystnie, choć ostrożniej niż przed miesiącem (plus 10 wobec plus 13 w październiku). Poprawę koniunktury sygnalizuje 20% badanych firm, a jej pogorszenie – 10% (w październiku odpowiednio: 21% i 8%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Wzrost przyszłego popytu, a także i przyszłej sprzedaży, może być wolniejszy niż prognozowano w październiku. Oceny bieżącego popytu i sprzedaży są zbliżone do ocen formułowanych przed miesiącem. Dyrektorzy jednostek oceniają swoją bieżącą i przyszłą sytuację finansową pozytywnie, choć nieznacznie gorzej niż w październiku. W tej grupie jednostek można spodziewać się wzrostu zatrudnienia, ale w skali mniejszej od przewidywanej w ubiegłym miesiącu. Przedsiębiorcy odnotowują nieco szybszy niż w październiku spadek bieżących cen usług. Na najbliższe miesiące przewidują niewielki ich wzrost.

Jednostki z sekcji **hotele i restauracje** oceniają w listopadzie koniunkturę pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem (plus 4). Poprawę koniunktury w obu miesiącach sygnalizuje 17% badanych firm, a jej pogorszenie – 13%. Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Kierujący hotelami i restauracjami sygnalizują ograniczenia zarówno bieżącego popytu jak i sprzedaży. Odpowiednie prognozy są też negatywne, ale nieznacznie mniej pesymistyczne od formułowanych w październiku. Bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw także ulega pogorszeniu. Na najbliższe miesiące przewiduje się nieco mniejsze jej pogorszenie niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. W najbliższych miesiącach należy oczekiwać dalszego spadku zatrudnienia w tej grupie jednostek. W listopadzie dyrektorzy jednostek sygnalizują też spadek zarówno bieżących jak i przewidywanych cen oferowanych usług.